

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо приведення у відповідність до законодавства ЄС умов непрямого оподаткування учасників ринку електричної енергії

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13-17, ст. 112) такі зміни:

1. У пункті 14.1 статті 14:

підпункт 14.1.212 доповнити абзацом такого змісту:

«Для цілей оподаткування акцизним податком операції з реалізації електричної енергії – це операції з постачання електричної енергії кінцевим споживачам, які не мають ліцензії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», а також операції визначені у статті 225¹ цього Кодексу.»;

після підпункту 14.1.212 доповнити підпунктом 14.1.212¹ такого змісту:

«14.1.212¹. кінцевий споживач електричної енергії - особа, яка здійснює кінцеве споживання електричної енергії.»;

доповнити підпунктами 14.1.285 - 14.1.287 такого змісту:

«14.1.285. Для цілей розділів V та VI цього Кодексу поняття вживаються в такому значенні:

1) територія України – територія держави Україна;

2) Європейський Союз (Співтовариство) та територія Співтовариства – сукупність територій держав-членів. Для цілей застосування цього розділу Князівство Монако вважається територією Французької Республіки, суверенні бази Акротірі та Декелія – територією Республіки Кіпр;

3) Держава-член, територія Держави-члена – територія кожної держави-члена Співтовариства, на яку поширюється Договір про Європейський

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 29.08.2025 15:00:00 по 29.08.2027 15:00:00

Міністерство фінансів України

11310-03-3/28475 від 01.10.2026

Союз та Договір про функціонування Європейського Союзу, за винятком будь-якої території, зазначеної в підпункті 6 цього підпункту;

- 4) треті території – території, зазначені в підпункті 6 цього підпункту;
- 5) третя держава – будь-яка держава, на яку не поширюється Договір про Європейський Союз;
- 6) норми цього Кодексу не застосовуються:
 - до територій, які становлять частину митної території Співтовариства: Гори Афон; Канарських островів; територій Франції, зазначених в статті 349 та статті 355(1) Договору про функціонування Європейського Союзу; Аландських островів; Нормандських островів; Кампіоне д'Італія; італійських вод озера Лугано;
 - до територій, які не становлять частину митної території Співтовариства: острова Гельголанд; території Бюзінгена; Сеути; Мелільї; Лівінью;

14.1.286. Для цілей розділів V та VI цього Кодексу оподатковуваною особою є – будь-яка фізична чи юридична особа, у тому числі юридична особа публічного права, орган державної влади або орган місцевого самоврядування, а також інше утворення із/без статусу юридичної особи, яка самостійно здійснює господарську діяльність, незалежно від її організаційної форми, правового статусу, місця здійснення такої діяльності, а також від мети чи результатів такої діяльності;

14.1.287. Імпорт (випуск у вільний обіг) – ввезення товарів з території третьої держави або із третьої території на територію України.».

2. Розділ V доповнити статтею 211¹ такого змісту:

«Стаття 211¹. Особливості оподаткування операцій з електричною енергією

211¹.1. Для цілей цієї статті постачання електричної енергії до іншої держави-члена Співтовариства оподатковуваною особою або іншою особою від її імені для здійснення операцій з постачання електричної енергії, місце постачання яких визначається відповідно до пунктів 211¹.2 та 211¹.3 цієї статті, не вважається постачанням електричної енергії до іншої держави-члена Співтовариства.

Для цілей цієї статті оподатковуваний дилер – оподатковувана особа, основною діяльністю якої є закупівля електричної енергії та її перепродаж, а власне споживання електричної енергії такою оподатковуваною особою є незначним.

Для цілей цієї статті власне споживання електричної енергії оподатковуваним дилером – використання електричної енергії для забезпечення власних господарських, адміністративних, технологічних або інших потреб

такого оподатковуваного дилера, не пов'язаних із діяльністю з придбання та подальшого перепродажу електричної енергії.

211^{1.2}. У разі постачання електричної енергії оподатковуваному дилеру місцем постачання вважається місце, де такий оподатковуваний дилер здійснює господарську діяльність або має постійне представництво, для якого постачається електрична енергія.

За відсутності такого місця господарської діяльності або постійного представництва місцем постачання вважається місце, де оподатковуваний дилер має постійну адресу або зазвичай проживає.

211^{1.3}. У разі постачання електричної енергії особі, яка не є оподатковуваним дилером, місцем постачання вважається місце, де здійснюється споживання електричної енергії.

Якщо вся або частина електричної енергії фактично не споживається, така електрична енергія вважається спожитою у місці, де отримувач здійснює господарську діяльність або має постійне представництво, для якого постачається така електрична енергія.

За відсутності такого місця господарської діяльності або постійного представництва вважається, що електрична енергія споживається у місці, де отримувач має постійну адресу або зазвичай проживає.

211^{1.4}. База оподаткування операцій з постачання електричної енергії визначається відповідно до статті 188 цього Кодексу.

211^{1.5}. У разі постачання електричної енергії оподатковуваному дилеру, зареєстрованою оподатковуваною особою, особою, відповідальною за нарахування податку, є такий оподатковуваний дилер.

211^{1.6}. У разі постачання електричної енергії оподатковуваному дилеру зареєстрована оподатковувана особа (постачальник) не нараховує податок на додану вартість за такою операцією. Податок нараховується оподатковуваним дилером відповідно до пункту 211^{1.7} цієї статті.

211^{1.7}. Оподатковуваний дилер, який відповідно до пункту 211^{1.5} цієї статті є особою, відповідальною за нарахування податку, визначає суму податкових зобов'язань з податку на додану вартість за такою операцією.

Сума податку, нарахована відповідно до абзацу першого цього пункту, включається таким оподатковуваним дилером до складу відрахування (зменшення податкових зобов'язань) у порядку, визначеному цим Кодексом.

211^{1.8}. Податкова накладна за операціями, визначеними пунктом 211^{1.6} цієї статті, складається без зазначення суми податку та повинна містити позначку «Зворотне нарахування».

У разі коригування бази оподаткування за операціями, визначеними пунктом 211^{1.4} цієї статті, оподатковуваний дилер здійснює відповідне коригування суми податкових зобов'язань та відрахування (зменшення податкових зобов'язань) у податковому періоді, в якому проведено таке коригування.

211^{1.9}. Для застосування положень цієї статті оподатковувана особа подає до контролюючого органу реєстраційну заяву про набуття статусу оподаткованого дилера, яка подається не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку календарного місяця, в якому така оподатковувана особа вважатиметься оподатковуваним дилером. Заява подається платником податку у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 цього Кодексу.

У заяві про реєстрацію оподатковуваним дилером оподатковуваною особою зазначаються: найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця; податковий номер або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган); дата початку здійснення операцій з постачання або придбання електричної енергії, щодо яких застосовуються положення цієї статті; вид діяльності на ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»;

211^{1.10}. Статус оподаткованого дилера може бути набутий оподатковуваною особою, яка одночасно:

- 1) зареєстрована платником податку на додану вартість;
- 2) є учасником ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»;
- 3) основною діяльністю якої є придбання та подальший перепродаж електричної енергії;
- 4) має незначний обсяг власного споживання електричної енергії.

Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі надає в електронній формі на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику інформацію, необхідну для встановлення відповідності критеріям набуття статусу оподаткованого дилера, визначеним пунктом 211^{1.10} цієї статті, шляхом інформаційної взаємодії з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Контролюючий орган відмовляє у внесенні до Реєстру оподатковуваних дилерів, якщо при поданні заяви не дотримано порядок та строки, встановлені пунктом 211^{1.9} цієї статті, або якщо за результатами розгляду заяви та /або отриманої в електронній формі від центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі інформації встановлено, що особа не відповідає критеріям набуття статусу оподаткованого дилера, визначеним пунктом 211^{1.10} цієї статті.

211^{1.11}. Статус оподаткованого дилера застосовується з дати, визначеної у пункті 211^{1.9} цієї статті. У разі зміни відомостей, зазначених у заяві, оподатковуваний дилер зобов'язаний подати повідомлення про такі зміни протягом 10 календарних днів з дня їх виникнення. Порядок ведення Реєстру оподатковуваних дилерів, форма заяви про набуття статусу/відмову від статусу оподаткованого дилера та форма повідомлення про зміну відомостей затверджуються Кабінетом Міністрів України.

211^{1.12}. Оподатковуваний дилер, який здійснює постачання електричної енергії особі, що не є оподатковуваним дилером, нараховує та сплачує податок до бюджету відповідно до загальних правил оподаткування податком на додану вартість.

211^{1.13}. Положення цієї статті застосовуються виключно до операцій з постачання електричної енергії оподатковуваним дилерам. Інші операції з постачання електричної енергії оподатковуваними особами, що не є оподатковуваними дилерами, оподатковуються відповідно до загальних положень розділу V цього Кодексу.

211^{1.14}. Операції з імпорту на територію України електричної енергії за кодом згідно з УКТ ЗЕД 2716000000 звільняються від оподаткування.

211^{1.15}. У разі втрати особою статусу оподаткованого дилера операції з постачання електричної енергії на користь такої особи не підпадають під дію пункту 211^{1.2} цієї статті.

Місце постачання електричної енергії, що постачається такій особі після втрати статусу оподаткованого дилера, визначається відповідно до пункту 211^{1.3} цієї статті як для особи, яка не є оподатковуваним дилером.

Втрата статусу оподаткованого дилера не впливає на оподаткування операцій з постачання електричної енергії, здійснених у період, коли така особа мала статус оподаткованого дилера.

Втрата статусу оподаткованого дилера відбувається, шляхом автоматичного виключення з Реєстру оподатковуваних дилерів, яке здійснюється за заявою про відмову від статусу оподаткованого дилера, яка подається у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 цього Кодексу, у разі невідповідності критеріям, визначеним пунктом 211^{1.10} цієї статті або у разі

державної реєстрації припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.».

3. У Розділі VI:

підпункт 212.1.2 пункту 212.1 статті 212 викласти у такій редакції:

«212.1.2. Особа - суб'єкт господарювання, постійне представництво, які ввозять підакцизні товари (продукцію) на митну територію України, крім електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД).»;

підпункт 212.1.13 пункту 212.1 статті 212 виключити;

у пункті 213.1 статті 213:

підпункт 213.1.1 викласти у такій редакції:

«213.1.1. реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), з урахуванням особливостей встановлених статтею 225¹ цього Кодексу;»;

підпункт 213.1.3 викласти у такій редакції:

«213.1.3. ввезення підакцизних товарів (продукції), крім електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД), на митну територію України;»;

підпункти 213.2.8 та 213.2.9 пункту 213.2 статті 213 виключити;

пункт 214.4 статті 214 після слів «двигуна автомобіля» доповнити словами і знаками «, мегават-годинах (МВт*год)»;

підпункт 215.3.9 викласти у такій редакції:

«215.3.9. електрична енергія:

Код товару (продукції) згідно з <u>УКТ</u> <u>ЗЕД</u>	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставки податку
2716 00 00 00	Електроенергія	євро за 1 МВт*год	2,8;

»;

доповнити статтею 225¹ такого змісту:

«Стаття 225¹. Особливості оподаткування електричної енергії.

225¹.1 Платниками податку є:

225^{1.1.1.} суб'єкти господарювання, які здійснюють постачання електричної енергії кінцевим споживачам електричної енергії на митній території України, що не мають ліцензії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»;

225^{1.1.2.} у разі постачання електроенергії з іншої держави-члена для споживання в Україні суб'єктам господарювання, що не мають ліцензії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», — суб'єкти господарювання, що здійснюють постачання електричної енергії кінцевим споживачам та зареєстровані в Україні;

225^{1.1.3.} кінцеві споживачі електричної енергії, які споживають електричну енергію, щодо якої акцизний податок не було сплачено або було сплачено не в повному обсязі та особу, відповідальну за сплату податку, неможливо встановити;

225^{1.1.4.} суб'єкти господарювання, які мають ліцензії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», — у частині обсягів електричної енергії, спожитих ними для власних потреб.

225^{1.2.} Об'єктами оподаткування є операції з:

225^{1.2.1.} постачання електричної енергії кінцевому споживачеві електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД) на території України, у тому числі суб'єктом господарювання, який не має ліцензії на виробництво, зберігання, передачу, розподіл або трейдерську діяльність, який виробив таку електричну енергію;

225^{1.2.2.} споживання електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД) кінцевим споживачем електричної енергії, у разі якщо акцизний податок з такої електричної енергії не сплачено у належному розмірі або сплачено не в повному обсязі та особу, відповідальну за сплату акцизного податку, неможливо встановити; а суб'єкта господарювання, який реалізував електричну енергію кінцевому споживачеві електричної енергії, неможливо ідентифікувати;

225^{1.2.3.} споживання електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД), суб'єктом господарювання, який має ліцензії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», або виробником електроенергії для власних потреб.

225^{1.3.} Не підлягають оподаткуванню втрати електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД), що виникають внаслідок її передачі, розподілу або зберігання, крім обсягів електричної енергії, фактично спожитих у зв'язку з

її передачею, розподілом або зберіганням, а також обсягів електричної енергії, спожитих незаконно. Відповідні втрати електричної енергії повинні бути зафіксовані документально. Порядок встановлення втрат електричної енергії та перелік документів, що підтверджують такі втрати встановлюється центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

225¹.4. Операції з електричною енергією, які звільняються від оподаткування:

225¹.4.1. постачання електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД), що використовується для виробництва електричної енергії;

225¹.4.2. постачання електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД), що використовується для підтримання здатності виробляти електричну енергію.

225¹.5. Порядок обчислення та сплати акцизного податку з електричної енергії.

Сума акцизного податку з електричної енергії визначається як добуток бази оподаткування, визначеної відповідно до статті 214 цього Кодексу, та ставки акцизного податку, встановленої підпунктом 215.3.9 пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу.

Датою виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку з електричної енергії є момент її постачання. У разі постачання електроенергії, виробленої для власних потреб, податкове зобов'язання виникає в момент споживання електроенергії суб'єктом господарювання, який її виробив.

У разі встановлення фактів споживання електричної енергії, з якої акцизний податок не сплачено у належному розмірі або сплачено не в повному обсязі, та особу, відповідальну за сплату акцизного податку, неможливо встановити, а суб'єкта господарювання, який реалізував електричну енергію кінцевому споживачеві електричної енергії, неможливо ідентифікувати, датою виникнення податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку є дата складання відповідного документа, що засвідчує зазначений факт.

Суми акцизного податку з електричної енергії підлягають сплаті до державного бюджету протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого цим Кодексом для подання податкової декларації за місячний податковий період.».

II. Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня наступного за днем опублікування, та вводиться в дію з дати набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Установити, що до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

**Голова
Верховної Ради України**